



Periódic Republicà Socialista i Agrari
Se publicarà quincenalment

Preus de subscripció: 1 pta. cada 3 mesos

Cada nú es responsable dels seus treballs.

No se retornen els originals

Terres érmes

Passen els mesos i els anys i les nostres serralades van poblant-se de boscos, però els boscos sense arbres, que vol dir propiament, un signe evident d'esterilitat. Passen els mesos i els anys, i encara les terres érmes son conservades per mans estranyes al treball, i per cors que no les estimen; perquè si les estimessin, no les guardarien amb tant d'oblit.

I mentres tant, cada jorn que passa, son més els llançanencs que tindrien necessitat de treballar terres per el sosteniment de les families llures, en lloc d'haber d'anar a treballar a altres encontres, on amb la seva suor esmerçada, es riquesa constant qu'hi donen, descoratjosament.

S'ens moteja per qualques desavagats, d'éssers revolucionaris perquè demanem tot just la modificació de l'actual règimen de propietat. Ens volen fer creure aquells que viuen malament, perquè no treballen ni deixen treballar, que la propietat no te les mateixes virtuts que les altres valors—que son en tot moment de necessitat per els pobles i les nacions,—valors afectades per les modificacions que comporta un moment polític, econòmic i social. Tan mateix, es aqueixa mena d'opinar, una inocentada. I diem que es una veritable inocentada, so-tindre aqueixes teories, si ens deturem a analitzar les modificacions que han sofert les lleis que afecten, a les propietats de les terres.

Nosaltres una vegada més, sostenim, que tots els estaments socials i totes les valors positives

d'una nació, han de viure supeditades a l'interés comú que en definitiva, es el veritable patrimoni patri.

Está clar, que totes les reformes a qualsevolga poble que les hagi coronat l'èxit mes afalagador, ha perjudicat interessos particulars i que els perjudicis han comportat certes protestes interessades. Però quan els perjudicis son insignificants en comparació dels elements de vida que comporta la reforma, els governs no han de tindre cap escrúpol, des d'el propi moment qu'es legisla, de cares a la realitat.

N'hem parlat tantes vegades de les terres érmes del nostre terme municipal, que fins sembla una cançó enfadosa. ¿Que més voldrien els privilegiats d'aquelles terres, sinó que abandonessim d'una vegada per sempre aquesta generosa idea, que no es altre que volguer donar en condicions justes i equitatives, en els treballadors la terra sufficient, per mor de poguer-se aguantar a la Patria volguda, i deixar d'anar a passar vicisituds en altres encontres, qu'els reben sense amor ni entusiasme, si treiem aquell entusiasme que l'egoisme els dona, i qu'es tradueix en un intens cultiu i també copiosa producció, obtinguda amb brassos espanyols?

Que més voldrien aqueixos desavagats, mancats d'ànima i cor, insensibles a les miseries d'altres, i fins a les propies per un excés d'egoisme? Que més voldrien que no parlessin de la necessitat de canviar els motllos de la propietat, i molt més encara, quan la propietat deixa de produir riqueses que serien a la vegada també riqueses de la Patria nostra?

No callarem mai. Passarán els anys; però un

jorn vindrà que la nostra veu serà escoltada. Es la veu de la justícia la nostra veu, i per més lluny que s'escolti, sempre trobarà ressó en els cors de tots aquells que voldrien veure la nostra Patria, ben rica i próspera.

Si les terres érmes el govern se n'incautés, dins pocs anys la riquesa de la nostra Vila seria desconeguda. I l'exemple de Llançà, es l'exemple de la nostra Espanya, dominada encara per els censos, fóros, rabassa morta, latifundis i cotos de caça. Però el dia que una política ben intencionada, sia encaminada a aconseguir la reconstrucció d'Espanya, indubtablement, que qualsevulga govern que sia, haurà de començar per la modificació dels vells motllos qu'es regeix avui la propietat. I quan aixó sia un fet, també serà un fet, el progrés i benestar del nostre poble.



L'impost únic sobre el capital

Altres vegades hem parlat de l'impost únic sobre el capital, tal vegada no amb la necessària suficiència que exigeix un asunto tant interessant i delicat com el qu'ens ocupa; però son tants els interessats en que no s'implanti l'impost únic sobre el capital en Espanya, que no serà de més insistir sobre aqueix tema, mol particularment, pensant que d'altres ho fan amb més dolenta intenció que nosaltres.

Dirán els nostres llegidors que no seria cap innovació l'impost sobre el capital, si la seva implantació fos una realitat en el nostre poble; però si be es cert que, ha estat implantat en qualques nacions,—entre elles l'Anglaterra—, avui estem disposats a dir, com entenem l'impost únic sobre el capital, els republicans federals que sempre hem seguit les doctrines immortals del gran i insigne Pi i Margall.

Existeix una veritable distancia, entre les teories de l'impost únic sobre el capital que ja estat establert a altres nacions, i fins de l'impost que a França volien establir els socialistes, quan el govern d'Herriot. El sistema en que volien basar els socialistes francesos l'impost sobre el capital, era més bé un impost contra el capital; i en definitiva fins tinguent en conte, qualques modalitats originals, hauria funcionat talment com els demés sistemes establerts en els altres països d'Europa.

L'impost dels socialistes francesos, deixava subsistents altres impostus, mentres que l'impost que sapigué dibuixar amb el seu seny exclusiu i natural, aquell ilustre repúblic, es l'impost únic que sencillament aspira a suprimir els altres.

Deia l'ilustre Pi i Margall, qu'ell suprimiria d'un sol cop de pluma, totes les contribucions i tots els impostus, de qualsevulga classe que sien, i que les refundiria en un únic impost que, naturalment faria extensiu a tots els ciutadans espanyols, cercant la manera de que gravés per parts iguals a tots. I está clar, l'impost l'auria decretat proporcional i no progressiu. No pensaba establir l'impost sobre la renda, perquè no consideraba que fos una base sòlida i justa; ni sobre els gastos necessaris, perquè escatimant-los, es çó mateix que destruir-los; ni tampoc sobre el luxe, perquè segons éll, es més una relació qu'un fet.

L'impost que volia establir aquell model d'homes ilustres i honrats, era sobre la base de totes les valors que poseim els ciutadans. I es que entenia amb mol d'encert, que son capital d'un hóm, els llibres, els vestits, els ahorros en diners, les obres que es publiquen, els mobles i en una paraula, tot alló que signifiqués una valor. Sobres d'aquest capital i sobre tots els bens mobles i immobles de tots els espanyols, hauria establert una única contribució; no sens avans confeccionar una veritable estadística de tota la riquesa pública, i aixó fet, hauria confeccionat el Presupost de l'Estat espanyol, i cercat la relació entre un i altre. ¿Constituiria tal vegada aquesta relació el dos per cent? Tot ciudadá, o sie tot contribuient, hauria de satisfer sobre el seu capital, a raó del dos per cent.

Aixó es el veritable impost únic sobre el capital. Mes sencillesa, ni més justícia i equitat, es impossible de cercar per altres viarany. Simplement resultaria ésser un sistema, gens complicat per la recaudació i de pocs motius per fallits y demés.

Ja veieu republicans, amb quina sencillesa hauria legislat en materia d'economia política, l'auster i insigne Pi i Margall.

Nosaltres fins avui, no hem conegut cap sistema tan clar ni tan simplifivat. Es bó de que en parlem en el precís moment, que sembla que la reforma tributaria serà un fet a Espanya.

¿Será a base d'un impost a aqueixa mena de manera?

Tenim motius per creure que no, encare. per disort de la nostra patria.

P. P.



Visita a las Escuelas Graduadas

El Domingo día 12 del actual estuvieron a visitar los edificios en construcción destinados a Escuelas Graduadas para niños y niñas el Ilustre

Rector de la Universidad, Gobernador Civil de la Provincia, el Presidente de la Diputación y otros señores acompañantes entre ellos Don Pedro Vives, alcalde de Figueras, diputado Sr. Daló, quedando todos ellos sumamente complacidos.

Acompañados por el Sr. Alcalde Don Vicente Deu Salvá y una comisión de concejales, se trasladaron tan ilustres visitantes en el lugar de emplazamiento de di has Escuelas, viéndose gratamente sorprendidos por un sencillo y succulento lunch, obsequio de los constructores y empresarios de las obras mencionadas, señores Masdén y Espigulé. Una vez visitados todos los departamentos de las Escuelas graduadas, se destaparon unas botellas de champagne y a continuación don Onofre Pont, inició en cortas palabras los brindis cediendo la palabra al Ilustre Rector de la Universidad, quién en magníficas y entusiastas palabras trazó con mano maestra la utilidad de tan importante Edificio escolar. Tuvo palabras de encomio para el Sr. Alcalde y vecindario que con tanto tesón supo defender la construcción de las escuelas y dedicó unas afectuosas palabras a los niños presentes, significándoles la utilidad y el alcance de aquel Edificio, verdadera iglesia donde tendrían siempre levantado el altar de la instrucción, único motor capaz de propulsar el progreso de nuestra Patria.

Después de unas palabras entusiastas del señor Delegado Gubernativo, hizo uso de la palabra el Sr. Gobernador Civil que supo con el valor y entusiasmo que pone siempre en todos sus actos, compendiar la historia de aquel Edificio, haciendo votos, para que alrededor del mismo terminen todas las discordias,—hoy apaciguadas—para empezar la obra necesaria e indispensable de mejoramiento y progreso de nuestra Villa.

Con afectuosas palabras y sabios consejos de Don Onofre Pont, terminó el acto de dicha visita, quedando tan ilustres visitantes gratamente sorprendidos de la esbeltez y grandiosidad del Edificio.

Copiamos a renglón seguido los telegramas cursados entre el Ilustre Rector de la Universidad con el Sr. Alcalde D. Vicente Deu y que dice:

«Rector Universidad a Alcalde —De regreso visita edificio Escuelas Nacionales felicito nuevamente usted y vecindario por interés en problema de tanta trascendencia para educación y fomento valores morales y patrióticos de este pueblo que honra de este modo a Madre España.

Salúdale.»

«Alcalde a Ilstre. Rector Universidad. — Al acusar recibo al afectuoso telegrama de V. E. tengo el honor en nombre propio y en el de esta población de agradecer sus palabras alentadoras, con la seguridad de que este vecindario no se dejará

aventajar por nadie en el camino del progreso de nuestra Madre Patria.

Reciba el testimonio de mi más distinguida consideración.»

KRASSIN.



El indulto a los prófugos y desertores

No vamos a tratar ningún asunto que tenga relación con la política, y por lo mismo, en estas cuartillas podemos dar rienda suelta a nuestra constante imparcialidad, cosa muy poco común en nuestras costumbres, muy particularmente cuando desde un campo de la política, hay que exteriorizar elogios a adversarios políticos. Se trata del indulto conseguido para los prófugos y desertores, que tuvo su iniciación en la mente de algunas personas bien conocidas del Ampurdán y que tan óptimos resultados ha dado aquella, cerca del Gobierno.

Se ha conseguido el indulto de los prófugos y desertores. Centenares de hogares en silencio, recatados como si temieran que el gozo y la satisfacción vinieran a nublar de dudas el horizonte risueño en esperanzas, celebrarán con toda la efusión de las almas sencillas, ese perdón que lleva consigo la desaparición de tantas lágrimas vertidas, por los hijos queridos que moran en lejanos países. Nuevamente el sol de la magnanimidad, esfumará las sendas nieblas del amargo peregrinaje, no todo nos parece extraño y todo nos mira con aire de desdén.

Las figuras escuánimes de Don Onofre Pont, don José Ferrán, bien secundados por el ilustre catedrático auxiliar del Instituto de Figueras don J. Soler Grau, supieron exponer tan humanamente el problema del indulto de los prófugos y desertores, que bien prontamente encontraron eco las palabras vertidas en las alturas.

Como republicanos siempre cabalga dentro nuestra alma, la idea del perdón. De ahí que cuando hay seres que sufren y han purgado sobradamente el castigo, siempre tenemos el corazón dispuesto a secundar cualquier movimiento que venga a esclarecer el porvenir de semejantes nuestros.

Ciertamente que la ley debe ser inflexible. Pero cuando el interés común demanda la benevolencia, que la ley no puede conceder, bueno es el perdón.

A Don Onofre Pont, Presidente de la Diputación de Gerona, don José Ferrán Galter, Diputado Provincial y a don José Soler Grau, dirigimos

nuestra entusiasta felicitación por haber tenido la feliz idea de iniciar un tan oportuno movimiento de opinión en el Ampurdán y a la par por el éxito conseguido acerca el Gobierno.

Reciben nuestra entusiasta salutación los padres que verán retornar al hogar paterno sus queridísimos hijos hoy lejos del hogar querido comiendo el pan duro de la emigración. A unos y otros nuestros afectuosos saludos que son el abrazo fraternal a tantos desvalidos que solo piensan en retornar al hogar querido.

F. P.



De tant en tant

Altra vegada la boira espesa de la tempesta, espuma en el redós invernal de la Costa Brava. Allí on tantes batalles s'han lliurat contre les fortunes dels desavagats, entre somriures de coquettes i botelles de champagne, ha començat a escumar la possibilitat de qu'el Deu Marte, conquerís un nou triomf, a desgrat de la diplomacia tota i de la feina benaventurada que realitza la Societat de les Nacions.

Ens conte «L'Eclair» de Montpelier, que els facistes o camises negres—que dit així pot ésser farán més pó—que per sorpresa havien d'ocupar qualques pobles, entre els quals s'hi conte Mentón, la residència de l'insigne repúblic i literat mundial en Blasco Ibáñez. Però les camises negres al veure els soldats senegalesos les cames els hi han fet figa.

Sembla mentida—ens deia un nostre amic—que els italians no es recordin de que a no ésser pel francesos, els austriacs haurien arribat a la Ciutat Eterna, per donar se el gustazo d'admirar la cúpula de Sant Pere en el Vaticá i la Capella Sixtina i reudre un homenatge a l'insigne Miguel Angel. I nosaltres varem contestar-li a l'amic ingenu. No temis que no anirán en lloc i per ara ho hem encertat.

A Ginebra definitivament s'ha resolt el problema que Stressemann estava interessat. Las trompetas de la fama ens han assabentat que la pau regna a Varsovia, al bell mig de felicitacions que com rondalles encisadores cauen al damunt d'en Briand, pare de la criatura. I fins un altre, qu'ens posará els cabells de punta, parlant de la guerra i la pau. I es sabut que tan va el cantí a la font que ve qu'es trenca.

¿Fins a quan tanta inconciencia?

JAUME BARRIS.

ANIMO I VALOR

Aquells que no fá molt temps que— encare — estampaben per les columnes d'alguns periodics, el tópic xarlotesc, i la nota pessimiste de que la opinió republicana es debilita, a no tardar gaire temps, quedarán defraudats els seus pessimismes; al presenciar que sortirán mes republicans que mai quan vinguin dies millors per espleiar els ideals amb tota llibertat i sense traves de cap mena.

Peró se ha de tenir per entés repetim, que quan vingui el seu dia, no será un partit de tal o qual persona, si no un deure sagrat, i un manament de l'història, qu'es i será precis cumplir. al compás de totes les transformacions democràtiques i modernes.

Parlem aixís i sabem perquè parlem; ens referim amb alguns individus que quant veuen qu'es va per bon camí per reunir les forces republicanes, ja'ls veieu preocupats i tenen desseguit ficat el pessimisme dintre de les entranyes. Res importa qu'amb els que ens referim, es diguin o sien republicans.

Han de saber compendre i entendre que l'idea no mort, i ningú l'atura... podrá tenir els seus contratemps segons les circumstancies, però tingue ho per entés, el mon marxa i fa sa via, abraçant amb fe i entusiasme les idees republicanes i progressives, i d'aqueix modo, tindrán que seguir tots els liberals de bona fe si de veritat volen seguir i defensar el camí sagrat de redenció i democracia.

Tot quan no tingui altre objecte que unir, assegurar, donar fe d'alguna cosa o de llansar un visca a la democracia espanyola, seria buscar discordia a la familia republicana, i donar lloc amb tots els ordres de la vida a que les teories rancies de les dretes, governessin els destins de la liberal i democrática nació espanyola.

Aixó vol dir qu'es indispensable l'unió de tots els liberals i republicans d'Espanya, i fent-ho aixís, no hi poseu cap classe de reparo: els carcundas i reaccionaris, per més que aixequin l'orella, no empunyarán mai les arriendes del nostre poble.

XEC DE LLANSÁ.



NOTICIARI

Ha actuat en aquets darrers dies, una companyia de opereta italiana en el espaiós local del «Casino España» de Port-Bou, amb bastant d'encert.

Les primeres parts, no son pás d'una valor imponderable; però el conjunt es digna de lloa parellament que les decoracions.

S'ens assegura que romandrán per aquestes encontrades uns quans jorns i que executaran qualque representació del seu valios repertori.

Com fem menció en un altre lloc d'aquest periòdic, el diumenge dia 12, varen girar una visita el Rector de l'Universitat de Barcelona, Sr. Governador Civil, President de la Diputació i altres, a els locals de les Escoles Graduades d'aquesta Vila, quedant tots plegats encantats dels magnífics locals.

La Secció Dramática del «Centro Federal» está d'enhorabona. Dies enrera possá en escena l'interessant obra dramática anomenada «La dona Verge» quina representació fou del tot encertada. Per tots elogis molts, i rebin tots plegats, la nostre entusiasta felicitació.

—Sabem que s'ha estat assajant «El Bressol de Jesús» obra verament divertida que farà riure a mes no poguer. No es per demés dir que l'autor de la dita obra, es l'inmortal Pitarra. A esperar les diades de Nadal, que significarán un succés, si es té en conte, que será presentada amb tota propietat.

El dissapte dia 11, la Companyia dramática Mestres-Querol, va representar en el local del «Foment Agricol» l'obra del gran Guimerá anomenada «Mossen Jaot», sient el resultat económic un veritable desastre, puig eren contades les persones.

Ho sentim vivament per els artistes.

Ha terminat la renovació de l'alumbrat públic en aquesta Vila, carretera del Port i Barri d'

aquest nom darrer; reforma que representa una millora gran per la nostre població.

Amb aital motiu, son moltes les felicitacions qu'ha rebut la nostre Corporació Municipal, molt especialment de les persones cultes i sensates.

No cal dir que l'iluminació no te rés que desitjar.

Vagi també la nostra de felicitació.

Sabém que s'está tramitant l'expedient per la construcció de les cases qu'haurán de viure els mestres i mestreses que ensenyarán en els Edificis Escoles, i qu'en aquesta obra d'utilitat pública per a la població, seguirán altres de tant o més importants.

Es aixis com s'administren els interessos dels pobles, o sia per la consecució d'obres que representin un mitjá de progrés i riquesa per la nostra Vila.

D'aixó s'en diu treballar pels interessos del comú.

S'han terminat les obres de l'encauzament del «Rec Madral» obra ben importantíssima per cert per la salut i higiene d'aquesta Vila. Ara llevat d'insignificants obres secundaries que no es realitzarán fins a l'estiu proper, no tenen res que desitjar.

Han estat ben importants per cert les compres de vi realitzades durant aquestes darreres setmanes i també interessants els preus obtinguts. Les principals operacions s'hàn verificat amb vins de l'anyada de 1925, que fóu d'una qualitat inmillorable.

Per ara el mercat dels vins bons, está d'enhorabona, tant es aixis que també s'hàn venut qualques partides a preus satisfactoris, de vi novell.

Amb tota la nostra bona intenció, volém observar al Sr. Batlle que forá necessart al començament de la carretera del Port, posar-hi un altre llum, o bé arranjar l'excés de llum de certs endrets i aumentar aquells que n'hi manca, que a dir veritat sols resulta en el lloc indicat.

Si no li es cap molestia, l'invitém a que hi passi de nits, per fer-s'en càrrec.

I perdoni la nostra bona intenció.

Els arbres de ribera

Es troben certament les nostres vores de ribera completament despoblades d'arbres, i per ço mateix, adquireixen als ulls dels vianants, una esterilitat asplaiadora i una manca de vistositat, llum i color insospitades. S'ens dirà segurament que l'estètica no hi ha perdut el cap amb les nostres vorades de ribera, perquè volguem treure en relleu aquella valor tan manosejada en totes les batalles constructives de bens de tota mena. Però si l'estètica no ha de reivindicar el seu domini, les conveniències—per no dir necessitats—i molt particularment l'utilitat pública, si qu'ha de sortir del marasme qu'es trova encasxada per a fer entendre a tots els propietaris que poseixen terres a les vorades de les riberes, de que les han de poblar d'arbres per cert, el més encertat, per corregir les malifetes de les torrentades amb *moltes consistentes i atapaïdes*.

Es un petit esforç dels propietaris, que significaria una major seguretat per les finques llurs i amb la ventatja de que serviria les arboledes, per endagar les nostres riberes plenes de gom a gom.

Molt a propòsit per la població de les vores riberenques, es el VERN. Es certament un

arbre molt amant de la proximitat de l'aigua, i per ço mateix, la seva vegetació està acostumada en els llocs humits. Cal anar a la Cerdanya per a comprovar el fet que apuntém i parellament en altres encontredes, també el trovarém en moltes riberes de la terra baixa. Es per a demostrar qu'el VERN mentres es planti pels riberals, totes les taules de menjar li son agradoses. No cal dir que la seva fusta ha estat sempre molt estimada i fins aixís, no ha merescut aquest arbre, ésser competidor o substitut d'altres especials per mes bones perquè segurament no ho permet la seva preferència per les terres humides.

No necessita el VERN de grans cuidados, puig s'el trova a la ventura de Deu—com vulgarment es diu—abandonat a la seva lliure i espontània vegetació. Està clar que la cura de no ésser molestats, es més qu'una necessitat; però la dificultat precisament no està representada amb aquest petit obstacle, no; i si per la deixadesa de la nostra manera d'ésser, qu'ens ha donat la creença de que les bones coses arriben sense ajudar-les. Es una equivocació al pensar d'aquesta mena de manera, que sols ens porta perjudicis immensos, a tal extrem que, avui no es veu casi cap *mota sençera*, i en cambi anys enrera era difícil de trovar-ne cap d'esbardallada qu'inmediatament no es comencesin els treballs per arranjar-lo.



Les plantacions del VERN, poden fer-se pel mitjà de llavor; però aconsellém nosaltres l'utilització de rebrots d'arrels, que poden ésser trasplantats amb còmoda facilitat. No seria gens difícil mancomunats uns quans propietaris, de poder-ne adquirir a preus més qu'insignificants; car sabut que no es necessari acudir a cap viver.

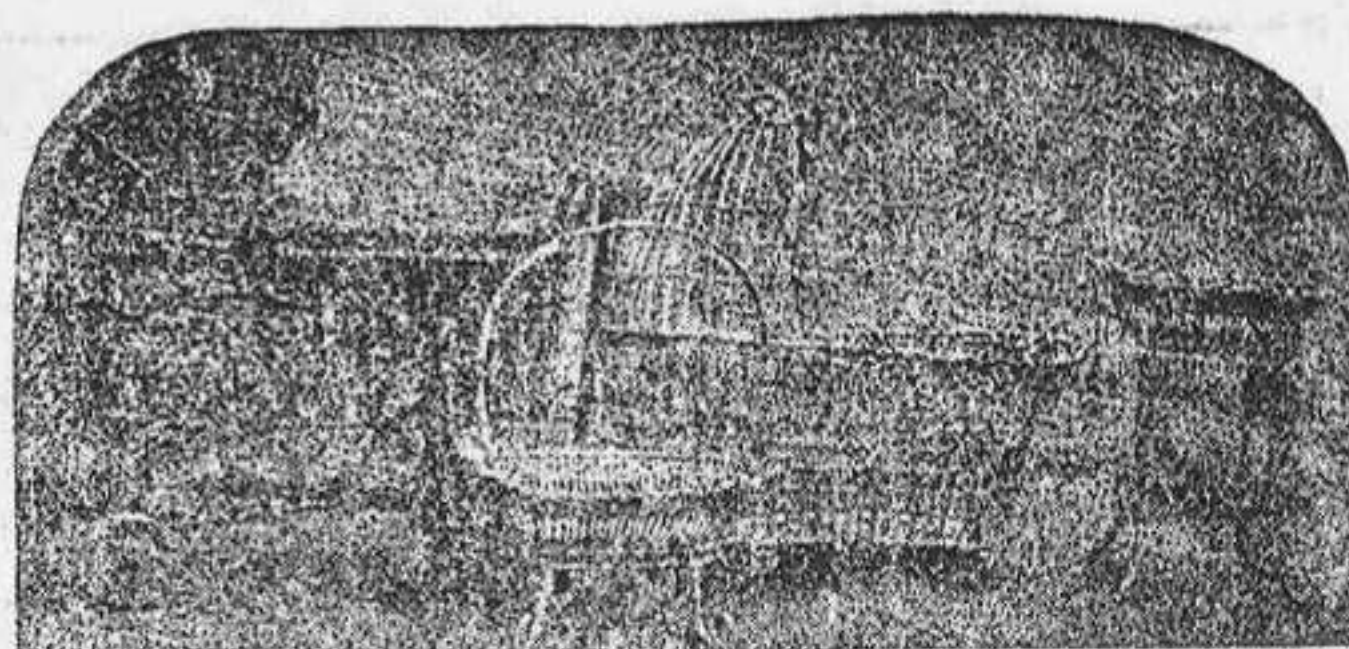
Un dia i altre, bregarém per anar canviant les modalitats del viure del nostre poble. No son avui els mateixos mitjans de viure que anys enrra, i aixó vol dir, que les necessitats tenen els temps llurs. Cal aclarir el seny llançanencs, poblant els nostres boscos d'arbres de totes menes, i de fruiters les terres conreuades, en una paraula, cercar el mitjà de no tinguer de viurer d'una anyada sola i no haver de dir, d'aquí a un altre any.

En un altre article ferém noves i mes extenses consideracions.

P. P.

REYES

Los juguetes más útiles, sólidos y económicos son los de mimbre



que se construyen en la Fábrica de Cestería de

JOSÉ SEPULCRE

donde hay un gran Stok de Sillones, Cunas, Coches, Mesas, Paneras, Costureros, Cestos, etc., etc. Ningún juguete tan útil, sólido y económico como el sillón de mimbre.

Ventas al mayor y detall: calle SOL DE ISERN, 7 y 8 junto al Convento de San José (Veladoras de enfermos).

FIGUERAS

Imp. Vda. de J. VILA.—Sta. Lluçia, 7.—Figueras

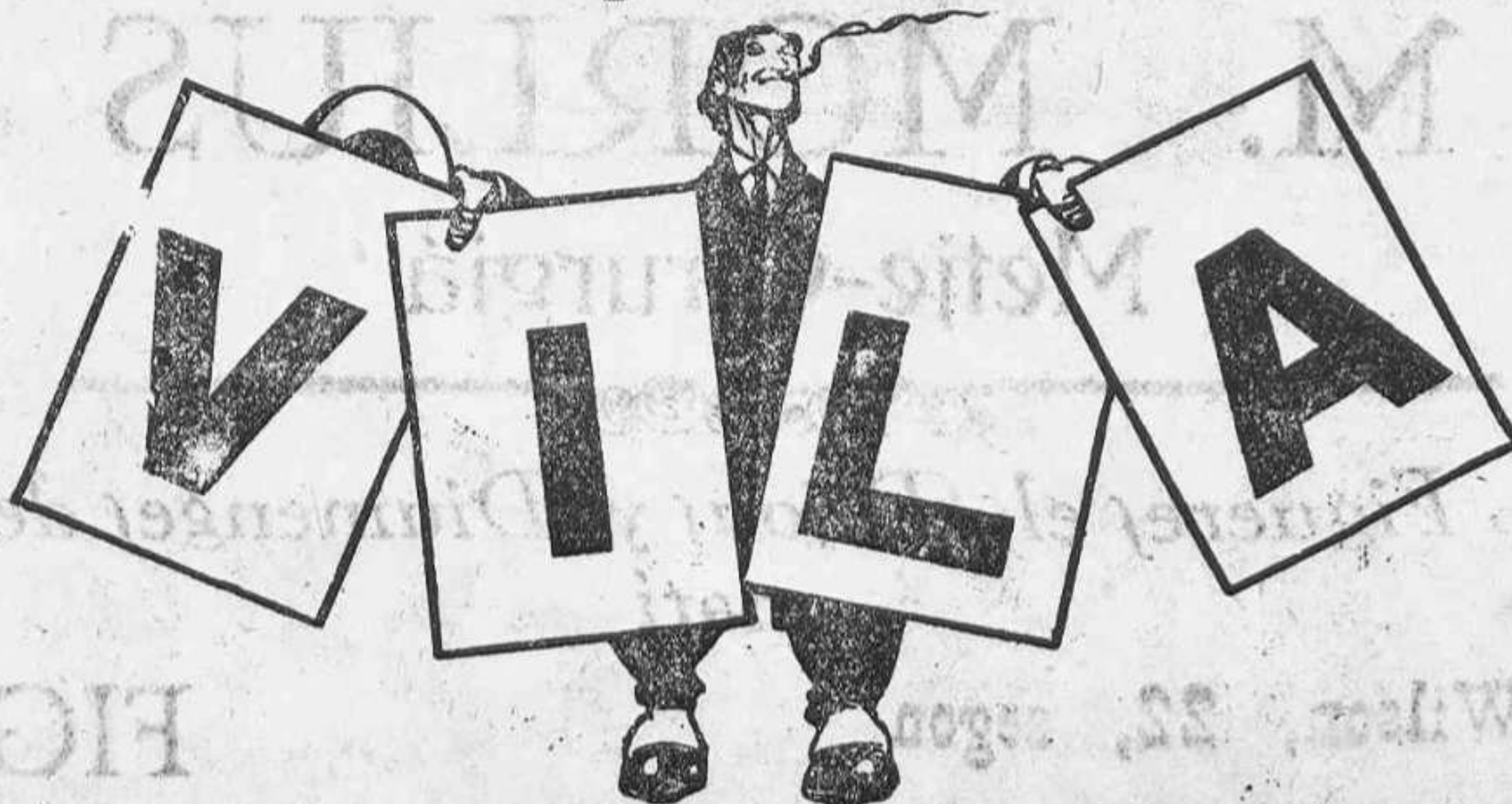
Aquest número de NOVA VIDA ha passat per la censura governativa.

CALSINA Y BOSCH

AGENTES DE ADUANAS

Barcelona, Port-Bou y Cerbère

Els millors impresos Impremta



TRANSITO INTERNACIONAL
 SERVICIO ESPECIAL PARA PAQUETES POSTALES
 IMPORTACION : EXPORTACION
TORROELLA Y CALLÍS

COMISIONISTAS Y AGENTES DE ADUANAS
 Con domicilio en CERBERE, PORT-BOU Y BARCELONA

Domicilio Central: BARCELONA - Paseo Colón, 19

Vicente Serradell Ballesta

Representante del espumoso

VIVERT

Patatas al por mayor y vinos tintos de alta graduación

CALLE MAR, 25

Llansá

M. MORLIUS

Metje-Cirurgiá

*Consultori a Figueres els Dijous y Diumenges de 10 a 1 del
 matí*

Avinguda de Wilson, 22, segon

FIGUERES